

Architect wil lat hoog houden, ook bij crisis

door Bert Felix

APELDOORN - Crisis of niet, architecten en bouwers moeten de lat hoog blijven houden en kwaliteit nastreven. Zegt de Apeldoornse architect Gerard Zwerus (64), die vanmiddag met een symposium over herbestemming van bestaande gebouwen afscheid neemt als directeur van MTB Architecten uit Apeldoorn. Ook dat thema tekent Zwerus: altijd wat willen zeggen over belangrijke onderwerpen in zijn vakgebied.

De lat hoog leggen. Het is de rode draad door de loopbaan van de geboren en getogen Apeldoornse. Bij zijn eigen ontwikkeling als architect, bij de oprichting van architectuurcentrum Bouwhuis en de organisatie van de jaarlijkse Nacht van de Architectuur. Maar ook bij de uitbouw van MTB Architecten tot een toonaangevend bureau en zijn weigering naar de plaatselijke wethouder te stappen met een pleidooi om meer Apeldoornse architecten in te schakelen.

Het was een lange en intensieve weg die Zwerus aflegde op weg naar naam en faam als een van de meest bekende architecten van Apeldoorn. „En telkens de goede mensen tegenkomen”, zegt hij. Zoals de leraar op de ambachtsschool, die de jonge timmerman in opleiding aan het tekenen zette en ervoor zorgde dat hij als jongste bediende op een architectenbureau terecht kwam. In de avond-

Architect Gerard Zwerus bij een van zijn projecten, nieuwbouw op het voormalige Hokatex-terrein in Ugchelen.

foto Cees Baars

uren volgde uiteindelijk de Academie van Bouwkunst in Arnhem, waar hij cum laude afstudeerde. In 1984 begon hij bij MTB Architecten, dat net als alle andere architectenbureaus de gevolgen van de crisis van even daarvoor nog in de kleren had zitten. Maar Zwerus was jong en wilde vooruit. Hij wilde groeien en beroemd worden, al-

thans in Apeldoorn, zegt hij lachend, maar met serieuze onderton. „Ik zei dat ook om aan te geven welke kwaliteit ik nastreefde. Maar ik legde de lat zo ook voor mezelf hoger”.

Om dezelfde reden begon hij eind jaren tachtig met enkele anderen Apeldoorn in het oog. „ADO noemden we dat. We vonden dat

we de luis in de pels van de gemeente moesten zijn. Met debatten en excursies naar het buitenland”. In 1994 volgde de oprichting van architectuurcentrum Bouwhuis en legde hij de basis voor de jaarlijkse Nacht van de Architectuur. „Allemaal discussies en debatten. Allemaal om de architectuur beter te maken”.

Maar Zwerus kreeg ook last van zijn bemoeienis met de Apeldoornse architectuur. „Het ging me teveel tijd kosten, mensen hadden het allemaal over de Nacht van de Architectuur, niet over MTB. Ik wilde meer tijd in het bureau steken om de kwaliteit te halen die ik nastreefde.”

Zelf de armen uit de mouwen steken. Het was ook de reden voor Zwerus om te weigeren namens Apeldoornse collega's naar de wethouder te stappen met het verzoek vaker plaatselijke architecten in te schakelen. „Ik doe dat niet, want het is een zwaktebod. Je moet gewoon harder werken. Dat zie je aan de Nacht van de Architectuur. Daar is de laatste jaren steevast een grote Apeldoornse inbreng en de jury is telkens vol lof over de kwaliteit in Apeldoorn.”

Als tegenactie begon Zwerus een nevenvestiging in Amsterdam, daar waar de grote namen vandaan komen. Zes jaar later werken er vier mensen die daar hele leuke dingen doen, zegt hij trots.

In Apeldoorn laat hij een bureau met achttien personeelsleden achter in de vertrouwde handen van zijn opvolgers. Na een dip in 2009 zit het bureau weer goed in de opdrachten. „Je kunt je goed staande houden in de markt als je de kwaliteit hoog houdt. Het automerk Citroën was een tijdje geen Citroën meer, vond iedereen. Dat had met ambitie te maken. Nu zijn ze weer Citroën”.